

Baggrund

- Cannabis er fællesbetegnelsen for hash og marihuana.
- Cannabis er et ulovligt rusmiddel, som i lighed med alkohol forringer de psykomotoriske og kognitive funktioner under rusen.
- Et dagligt cannabisforbrug i cirka to uger er tilstrækkeligt til at fremkalde abstinenser.
- Op til 25-50 procent af de personer, der dagligt bruger cannabis, bliver afhængige.
- Unge, der begynder at ryge cannabis, før de er 15 år, har en højere risiko for at blive afhængige end dem, der begynder senere.

Forbruget af cannabis i Danmark

- Mere end 10 procent af de 15-25-årige har brugt cannabis inden for den seneste måned.
- Mere end 2 procent af 15-25-årige bruger cannabis dagligt eller næsten dagligt. Det svarer til ca. 16.000-17.000 personer.
- Der er store geografiske variationer i cannabisforbrug. F.eks. er forbruget blandt 16-44-årige i København mere end dobbelt så stort som forbruget blandt 16-44-årige på Lolland.
- På tværs af kulturer er det overvejende mænd, der har et forbrug af cannabis, og andelen, der bruger cannabis, er størst i de unge år.
- Inden for de senere år synes forbruget af cannabis at have været stigende blandt de 15-25-årige.
- Sammenlignelige undersøgelser viser, at 7,1% havde brugt cannabis i 2010, 8,5% i 2013 og mindst 10,3% i 2014.

Sociale konsekvenser

- Et stort forbrug af cannabis kan relateres til forøget fravær fra skole og arbejde, kort uddannelsesniveau, flere konflikter med det sociale netværk og misligholdelse af sociale forpligtelser.
- Et stigende forbrug af cannabis fører til stigende risiko for ophør med uddannelse og i sidste ende lavere socioøkonomisk position.
- Et stort cannabisforbrug kan relateres til inklusion i sociale miljøer med let adgang til andre illegale stoffer end cannabis som f.eks. heroin, kokain og amfetamin.

Kognitive konsekvenser

- Bug af cannabis fører til nedsættelse af kognitive funktioner såsom planlægnings- og indlæringsevne og hukommelse. Hos voksne er denne virkning tilsyneladende reversibel, men hos unge kan der i nogle tilfælde ses varig nedsættelse af kognitive hjernefunktioner.

Psykiske konsekvenser

- Cannabisbrug i ungdomsårene er forbundet med en fordoblet risiko for senere psykose.
- Psykotiske symptomer, målt som alder ved første kontakt til hospitalsvæsenet, forekommer i en tidligere alder hos cannabisbrugere end hos andre.
- Det er tvivlsomt at cannabisbrug øger risikoen for depression.

Somatiske konsekvenser

- Cannabis kan give bronkitis, og da det indeholder kendte kræftfremkaldende stoffer, øger det formentlig risikoen for lungekræft.
- Der er ikke noget der tyder på, at cannabisrygning fører til udvikling af kronisk obstruktiv lungesygdom.
- Enkelte undersøgelser tyder på, at cannabisrygning kan øge risikoen for at få blodprop i hjertet, men her er der brug for flere undersøgelser, før noget sikkert kan konkluderes.
- Cannabisrygning kan reducere mænds sædkvalitet og dermed være en medvirkende årsag til infertilitet.
- Cannabisrygning under en graviditet kan i mindre grad føre til nedsat fødselsvægt hos barnet, mens der ikke er tilstrækkeligt store undersøgelser af cannabisbrug under graviditeten til, at man kan konkludere noget sikkert om varige udviklingsskader hos barnet.

Forebyggelse af cannabismisbrug

- Den primære og sekundære forebyggelse af cannabisbrug bør følge Sundhedsstyrelsens officielle anbefalinger ved at være flerstrengt og systematisk, herunder at den hænger tæt sammen med forebyggelse af brug af alkohol og tobak og fremme af mental trivsel.
- Unge under 25 år bør være en særlig målgruppe i den forebyggende indsats på grund af stoffets udbredelse i denne aldersgruppe.

- Mistrivsel, stressende livsbegivenheder (f.eks. tab, sygdom, forældres skilsmisse), psykiske lidelser, kort/ingen uddannelse, arbejdsløshed, belastet opvækst (f.eks. omsorgssvigt, overgreb, misbrug) samt høj tilgængelighed af og lav pris på stoffer kan ifølge Sundhedsstyrelsens forebyggelsespakke om stoffer øge brugen af cannabis hos unge.
- Familie og venners negative opfattelse af stoffer og stofbrug, gode og støttende familie-/voksenrelationer, trivsel og mentale sundhed, fastholdelse i uddannelse og job samt høj socioøkonomisk status kan forebygge udvikling af stofbrug hos unge.
- Begrænsning af tilgængeligheden af stoffer, interaktiv og struktureret undervisning om stoffer i skoler og på ungdomsuddannelser, tidlig indsats med korte rådgivende samtaler og forælderuddannelse kan i følge Sundhedsstyrelsens forebyggelsespakke om stoffer forebygge cannabisbrug.

Behandling af cannabisafhængighed

- Der tilbydes p.t. behandling af cannabisafhængighed i en lang række kommuner.
- Det er ikke muligt på baggrund af den eksisterende videnskabelige litteratur entydigt at anbefale en eller flere behandlingsformer som værende særligt effektive til behandling af cannabismisbrug.
- Der er en tendens til, at motivational interviewing (en behandlingsform, der fremmer deltagernes egen motivation for forandring), eventuelt i kombination med kognitiv adfærdsterapi, kan være effektiv til at reducere forbruget af cannabis, men ikke til at opnå afholdenhed.

Fremtidig behandlingsform

- En mulig fremtidig behandlingsform kunne være kombineret psykosocial og farmakologisk intervention. Dette er endnu ikke afprøvet videnskabeligt.